

Helsingin yliopisto

Opettajankoulutuslaitos

Laadulliset tutkimusmenetelmät 1 syksy 2013

Ryhmätehtävä: Tutkimusprojekti

Tehtävä:

Ryhmä jaetaan noin 5 hengen pienryhmiin, jotka suunnittelevat harjoitustehtävänä pienimuotoisen tutkimusprojektin jostakin seuraavista aihealueista:

1. Päiväkodin/koulun toimintaympäristö
 2. Päiväkodin varhaiskasvatussuunnitelma/Koulun opetussuunnitelma
 3. Lastentarhanopettaja päiväkodissa/Opettaja koulussa
 4. Lapsi päiväkodissa/oppilas koulussa
 5. Lapset/nuoret ja media
 6. Oma valitsema aihepiiri
-

Työskentely:

Ryhmäideoi tutkimusaiheesta tutkimustehtävän ja sitä tarkentavat tutkimuskysymykset (2-3 kpl), joihin vastaamiseksi hankitaan aineistoa haastattelemalla, havainnoimalla, avoimella kyselyllä tai kokoamalla kirjallisia dokumentteja. Ryhmä tekee välttämättömän aiheeseen tutustumisen ja käsitteen määrittelyn, täsmentää tutkimuskysymykset ja valitsee yhden aineiston hankintatavan ja laatii suunnitelman, miten tutkimuksen tekemisessä edetään. Ryhmä toteuttaa aineistonkeruun tekemällä pieniä haastatteluja, havainnoimalla, avoimella kyselyllä tai kokoamalla dokumentaariaineistoa. Aineistoa voi kerätä esim. lähipiirin lapsilta, opiskelutovereilta tai muuten luovasti. Dokumentaariaineistona voi käyttää vaikkapa harjoittelupäiväkodin/-koulun vasua/opsia, ammattilehtiä, lasten- tai nuortenkirjallisuutta, opetusmateriaaleja jne. Aineistonkeruun jälkeen aineistoa analysoidaan alustavasti.

Raportointi:

Ryhmä laatii tutkimusprojektiraportin (5-10 sivua, 1,5 riviväli, fontti Times New Roman 12, tekijöiden nimet ja opiskelijanumerot), josta ilmenee tutkimuksen rajauksen perustelu, tutkimustehtävä ja tutkimuskysymykset, aineistonkeruu ja analyysi (myös analyysimahdollisuudet, jos käytössä olisi enemmän materiaalia). Ryhmä pohtii lopuksi kysymyksenasettelun ja menetelmien yhteensopivuutta ja aineistonkeruussa eteen tulleita yllätyksiä, haasteita, onnistumiskokemuksia, menetelmän rajoituksia sekä tutkimuksen luotettavuutta ja eettisiä kysymyksiä. Tutkimusprojektiraportin loppuun ryhmä liittää käytetyt lähteet ja liitteet.

Raportin rakenne ja sisältö:

Nimiösivu

Työn nimi

Tekijät ja opiskelijanumerot

Opettajankoulutuslaitos, Helsingin yliopisto

XX koulutus (täydennä oma koulutusohjelma)

Sisältö

1 Johdanto (omat ajatukset, esiyymmärrys asiasta, lyhyt kuvaus aiheesta, lyhyesti näkökulma, josta asiaa katsottiin, muutama peruskäsite ja niiden avaus)

2 Tutkimustehtävä (tutkimusaihe, tutkimuksen tarkoitus ja tutkimuskysymykset)

3 Tutkimusmenetelmät (lyhyt kuvaus menetelmästä, jolla aineistoa kerättiin sekä kuvaus aineiston hankinnan kulusta: mitä, missä, milloin ja miten tehtiin; alustava analyysisuunnitelma)

4 Tutkimustulokset (tiivis esitys mahdollisista tutkimustuloksista)

5 Pohdinta (menetelmän ja tutkimuksen toteuttamisen pohdintaa ja arviointia: mikä onnistui ja mitä olisi voinut tehdä toisin?)

6 Lähteet (malli kohdassa "Oheiskirjallisuus")

Liitteet (esimerkiksi haastattelurunko ja haastattelulitteraattista esimerkkikatkelma;

havainnointilomakepohja; avoimen kyselyn lomakepohja; dokumentaariaineistossa lähdeluettelossa tarkat viitetiedot tutkitusta kirjallisuudesta tai muusta aineistosta)

Tehtävän palauttaminen

Ryhmä esittelee tutkimusprojektinsa ryhmätapaamisessa ja palauttaa valmiin tutkimusprojektiraportin rtf-liitetiedostona Moodleen oman ryhmän työtilan ”Tutkimusprojektiraportit”-kansioon ma 17.12.2013 mennessä.

Oheiskirjallisuus

Luentomuistiinpanot

Alasuutari, P. (1995). *Laadullinen tutkimus*. Tampere: Vastapaino.

Eskola, J. & Suoranta, J. (1998). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Tampere: Vastapaino.

Harjanne, P. (2005). Kieltenopettaja työnsä tutkijana. Tutkimusmetodologiset affordanssit ja oma polkuni. Teoksessa Virta A., Merenluoto K. & Pöyhönen P. (toim.) *Ainedidaktiikan ja oppimistutkimuksen haasteet opettajankoulutukselle*.

Ainedidaktinen symposium 11.2.2005. Turun yliopiston kasvatustieteellisen tiedekunnan julkaisuja B75, 322–331. (löytyy pdf-tiedostona Moodlesta)

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2000). *Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. (2000 tai uudempi painos). *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. (2002). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Jyväskylä: Gummerus.

OKL:n opiskelijoiden ja henkilökunnan käyttöön tarkoitettujen lainalaitteiden (video- ja digikamerat sekä tallentimet) lainausjärjestelyt

Laitteiden varaaminen tapahtuu verkossa osoitteessa:

<https://varaus.it.helsinki.fi/day.php?area=48>

* Varatun laitteen nouto ja palautus:

Antti Moilanen, Siltavuorenpenger 5 A, huone 224 (Minervan vanha puoli, 2. krs)

* Sovithan kanssani etukäteen varaamasi laitteen noutoajan. (antti.moilanen@helsinki.fi / puh. 191 29614)

* Lainausehdot voit lukea täältä:

<https://alma.helsinki.fi/doclink/184825>

Antti Moilanen
Viestintäkoordinaattori